

CARL EWALD:
DANSKE DRONNINGER
UDEN KRONE

FRA DYVEKE TIL GREVINDE DANNER

CARL EWALD:
ANNA SOFIE REVENTLOW

HISTORISK ROMAN

forhen A. CHRISTIANSENS FORLAG
(HERMANN-PETERSEN)
KØBENHAVN
MDCCCCVII

FREDERIK DEN FJERDE

ANNA SOFIE REVENTLOW

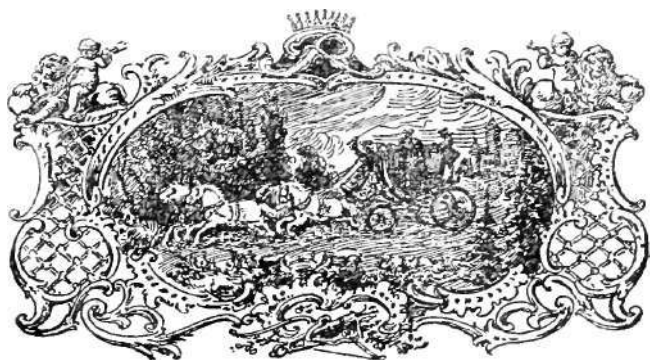

INDHOLD:

- Første Bog: Første Kapitel: Storkansleren.
Andet Kapitel: De stakkels Konger.
Tredie Kapitel: Dagligt Liv.
Fjerde Kapitel: Fader og Datter.
Femte Kapitel: Storkanslerinden.
- Anden Bog: Sjette Kapitel: En ledig Trone.
Syvende Kapitel: Overmagt.
Ottende Kapitel: Maskerade.
Niende Kapitel: Dronning Luise.
Tiende Kapitel: Frierdage.
Ellevte Kapitel: Kirstine Sofies Sejr.
Tolvte Kapitel: Hofpræsten.
Trettende Kapitel: Bortførelsen.
- Tredie Bog: Fjortende Kapitel: Hertuginde af Slesvigs Hof.
Femtende Kapitel: Forsoning.
Sekstende Kapitel: Ophøjelse.
Syttende Kapitel: Dronning Anna Sofie.
Attende Kapitel: Den store Ildebrand.
Nittende Kapitel: Onde Dage.
Tyvende Kapitel: Kongens Død.
En og tyvende Kapitel: Enkestand.

FØRSTE BOG

FØRSTE KAPITEL.

STORKANSLEREN.

GREV KONRAD REVENTLOW var for sin Tid en af de rigeste og mægtigste Mænd i Danmark.

Han havde tjent under tre Konger og stod i Yndest hos dem alle. Frederik den Tredie udnævnte ham til Kammerherre, før han endnu havde fyldt sit to og tyvende Aar. Da Christian den Femte kom paa Tronen, fjernede Griffenfeld ham fra Hoffet. Nogle Aar var han Amtmand i Haderslev og Landraad i Slesvig og Holsten, og mens han var der, blev han udnævnt til Greve. Efter Kanslerens Fald kom han tilbage til København og blev efterhaanden Gehejmerraad, Overjægermester, Ridder af Elefanten,

Patron for Universitetet og meget mere endnu, og Dagen efter Frederik den Fjerdes Tronbestigelse blev han udnævnt til Storkansler og beholdt dette Landets fornemste Embede indtil sin Død.

Storkansleren ejede Klausholm et Par Mil Syd for Randers ved Allingaaen, hvor han havde bygget sig et skønt Slot. Desuden havde han en Gaard paa Købmagergade i København og mange gode Herregaarde rundt i Riget. Noget af sit Gods havde han arvet fra sin Fader, noget havde han købt for Indkomsterne af sine mange Embeder, Resten havde han faaet med sine to Hustruer.

Først var han gift med en Datter af den navnkundige Kristoffer Gabel. Hun fødte ham syv Børn, hvoraf kun de tre naaede den voksne Alder. Det var Kristian Ditlev, Kirstine Sofie og **Armgard** Margrethe. Anden Gang giftede han sig med Sofie Amalie Hahn, en Datter af Christian den Femtes Yndling, Overjægermester Hahn. Hun fødte ham ti Børn, der døde som smaa paa tre Døtre nær. Det var Anna Margrethe, Ulrikka Eleonora og Anna Sofie.

Kristian Ditlev havde været Kong Frederik den Fjerdes Legekammerat og blev siden hans gode Ven bestandig, om end han aldrig var bange for at sige Hans Majestæt sin Mening. Han fulgte Kongen paa hans Udenlandsrejse til Italien og var med ham i Felten, hvor han steg til General. Han var i sin

Ungdom trolovet med en af Christian den Femtes og Sofie Amalie Moths Døtre. Hun døde som Barn, og siden ægtede han Benedicte Margrethe Brockdorff.

Af Storkanslerens Døtre var Kirstine Sofie først gift med Grev Niels Friis til Friisenborg og efter hans Død med Amtmanden i Flensborg, Grev Ulrik Adolf Holstein til Holsteinborg. Armgard Margrethe var gift med Grev Frederik Ahlefeldt til Langeland, hvis første Hustru var Christian den Femtes og Sofie Amalie Moths Datter, Christiane Gyldenløve. Anna Margrethe var gift med Grev Hans Schack til Schackenborg.

Ulrikke Eleonora og Anna Sofie gik endnu paa den Tid, da denne Historie begynder, i deres fædrene Hjem og biede paa de Mænd, der skulde hjemføre dem.

Storkansleren nærede ingen Tvivl om, at Bejlerne vilde komme, saa mægtig en Mand han var og med saa store Forbindelser. Tilmed var begge de to Frøkner saare skønne, og det var ingenlunde med deres Faders Villie, at de blev paa Klausholm i Stedet for at komme til Hoffet i København.

Det skyldtes Storkanslerinden, som pludselig en Dag var draget med sine to Døtre til Klausholm og ikke siden havde været at formaa til at tage Ophold i Hovedstaden. Ingen begreb, hvoraf det kom sig. Hun sagde, at hendes Helbred var nedbrudt ved de

evindelige Hoffester, og at hun vilde vie sine sidste Aar til Børnenes Opdragelse. Storkansleren sagde det samme, og kun ved en eneste Lejlighed formaaede en kongelig Befaling at faa hende til at drage til København. Det var dengang, de jordede Grevinde Vieregg, Kong Frederiks Mætresse. Hendes Fader, som var den prøjsiske Gesandt, havde svoret paa, at Hans Majestæt var hemmelig viet til hans Datter, men ingen troede det, ikke heller Storkanslerinden.

„Saa lad, som om du tror **det**,“ sagde Storkansleren. „Mine Fjender ved Hoffet er talrige som Havets Sand, og svigter du ved denne Lejlighed, hvor Hans Majestæt udtrykkelig har krævet din Nærværelse, da er det ude med **mig**.“

Saa drog hun derover og tog Ulrikke Eleonora og Anna Sofie med sig for bestandig at have dem under sin Varetægt. Sammen med **Overhofmesterinde** v. Schindel klædte hun Grevindens Lig og lagde det paa Baare. Men under hele Højtideligheden bevarede hun saa afvisende en Holdning og saa surt et Ansigt, at ingen beklagede sig, da hun, saa snart ske kunde, drog tilbage til Klausholm.

Der sad hun saa og opdrog sine to Pigebørn i strengeste Tugt og Ære. Kun faa af Herremændene fra de omliggende Gaarde gæstede hende, og de, der kom, var alene ældre Herrer med deres Fruer. Hun

tog en fransk Hovmester til Børnene, men var selv bestandig nærværende, naar han underviste dem. De sov i et lille Kammer ved Siden af hendes, og hun var hos dem, naar de legede i Haven.

Den eneste, hun betroede dem til, var Frøken Jytte Vibe, en Datter af Christian den Femtes Minister og Storkanslerens gode Ven indtil sin Dødsdag.

Frøken Jytte Vibe var udelukket fra ethvert Haab om et standsmæssigt Ægteskab og fra al Deltagelse i Selskabslivet ved en styg Pukkel, hun havde paa sin Ryg. Men denne Ulykke havde saa langt fra gjort hende ond og bitter, at hun tværtimod var det muntreste og mildeste Menneske paa Klausholm. Havde nogen en Glæde, da var han vis paa at finde Genlyd hos Frøken Jytte. Havde nogen Sorg eller Nød, da var hun den første til at trøste og hjælpe. Ulrikke Eleonora og Anna Sofie elskede hende, og Storkanslerinden forstod, at hun ikke vilde lede dem til noget ondt.

Saa tit Grev Konrad kom til Klausholm, bad og besvor han sin Hustru drage med Børnene til København.

„Vil du aldrig glemme og tilgive, Sofie," sagde han.

„Nej," sagde hun. „Det vil jeg ikke. Om ogsaa jeg kunde glemme, at du tog min Kammerpige til din Mætresse, saa glemmer jeg aldrig, at du fik Kongen til at opløfte hendes Unger i Adelsstanden.

Revenfeld hedder de, for at ingen skal glemme, hvorfra de stammer. De fører adeligt Vaaben og Skjold, saa godt som dine ægtefødte Børn. Ditlev er Officer, og Konradine har du giftet med Rostgaard, hvem du gjorde til Kongens Gehejmearkivar. Saa liden Skam var der i dig, at du maatte udbasune dit Boelskab for al Verden."

„Sofie, Sofie," sagde han. „Hvor kan du være saa haard. Ikke blot hendes Børn hader du, men dine egne, saa sandt du spærrer dem ude fra Hof-fets Lys og Luft. Pigen, med hvem jeg forbrød mig mod dig, er død forlængst. At jeg har sørget for vore Børn, var alene min Pligt. Nu lader vi den Sag hvile."

„Nej," sagde hun hvast. „Anna Kathrine var den kæreste af mine Kammerpiger, og hun gik mig fæl-skelig under Øjne i et Aar, inden hendes Skændsel kom for Dagen. Om hun lever eller er død er mig et og det samme. Hendes Unger skal aldrig med min gode Villie møde mine ved Kong Frederiks Hof, hvor det sikkert nok gaar endnu værre til end ved Kong Christians."

„Naa," sagde han. „1 gamle Dage tog du det da selv, som det kunde falde sig. Jeg traf dig og fik dig kær hos Grevinden af Samsø. Dér kom din Fader og alle hans Venner, endda Gud og hver Mand vidste, at hun var Hans Majestæts Mætresse.

Hvad skal det til at raabe op om det, som ikke kan blive anderledes? Hvad Kongen gør, er vel gjort. Hans Undersaatter har at bøje sig, om de vil have Fremgang."

Jeg laster ikke Kongen," sagde hun. „Men er du end Storkansler, saa er du ikke Konge endnu, ved jeg. Om ikke du kan gøre som jeg og leve stille og fredeligt her paa Klausholm, da mor dig i København, saa meget du lyster. Ulrikke Eleonora og Anna Sofie bliver her hos mig."

Han prøvede atter paa at overtale hende, men uden Held.

„Du trænger selv til Ro, Konrad," sagde hun og saa paa hans rødblussende Ansigt og svømmende Øjne. „Du er ikke længere nogen ung Mand og har brugt dig godt. Om ikke du vil dø en for tidlig Død, da træk dig tilbage i Tide. Du har sagtens naaet af Magt og Ære, hvad du kan naa, og Kristian Ditlev er Hans Majestæts gode Ven. Lad nu din Søn varetage Slægtens Interesser ved Hove."

Jeg kan ikke," sagde Storkansleren og sukkede. Jeg længes mod Livet ved Hove, naar jeg har været otte Dage paa Klausholm. Sig mig blot, hvordan du vil finde standsmæssigt Ægteskab til Børnene, naar du murer dig inde herovre som i et Kloster."

„Sig du mig, om du vilde synes om, at Ulrikke Eleonora blev Hans Majestæts Frille?" sagde hun.

„Hvor falder du paa det?" spurgte han.

„Hvorfor ikke?" sagde hun. „Pigen er smuk, og Grevinde Vieregg død, saa Pladsen er ledig. Om Kong Frederik en Dag bliver ked af de smaa galante Eventyr, han driver med Hofdamerne, da kunde det vel falde ham ind paa ny at knytte en fast Forbindelse, og saa var Storkanslerens Datter lige saa nær som en anden."

„Anna Sofie bliver tusindfold skønnere end Ulrikke Eleonora," sagde Storkansleren.

Da rejste Fru Sofie sig i Vrede og forlod Kammeret, hvor de sad sammen og talte. Storkansleren vilde gaa efter hende og sige hende, at han intet havde ment med sin Bemærkning, og at han saa nødig som hun vilde, at noget saadant skulde ske, som hun frygtede. Men saa kom Kirstine Sofie med sin Gemal, Ulrik Adolf Holstein, der havde fulgt ham fra Klausholm til Kobenhavn, og saa begyndte de at tale om Hoffet og Intrigerne derinde, og saa gik det ham af Minde.

„Er det sandt, at Kristian Ditlev skal følge Kongen paa hans Udenlandsrejse?" sagde Holstein.

„Det er sandt," sagde Storkansleren. „Kan du ikke slutte Forlig med ham? Det skader Slægtens Fremgang, at I to Svogre er Uvenner, og jeg frygter

for, at Krigen mellem Jer skal bryde ud i lys Lue, naar jeg har lukket mine Øjne.“

„Jeg kan ikke døje ham," sagde Holstein. „Og mindre endnu den lede Kvind, han er gift med.“

„Det giver sig nok," sagde Kirstine Sofie. „Men sig mig nu, Fader . . . hvor længe skal Ulrikke Eleonora og Anna Sofie gaa her paa Klausholm og æde Græs? Ulrikke er nu seksten Aar og Anna Sofie tretten. Om de skal gøre deres Entré ved Hove, er det paa høje Tid at faa dem til København, at de kan lære mores.“

„Ja, kan du faa Moder snakket til Fornuft?" sagde Storkansleren og sukkede. „Hver Gang, jeg rider ind ad Klausholms Port, kaster jeg mig paa Knæ for hende og beder hende tilgive mig den gamle Historie. Men hun er lige ubønhørlig og vil for ingen Pris slippe Pigebørnene ud i Hoffets Fordærvelse, som hun kalder det.“

„Tag Børnene og før dem hemmelig bort," sagde Kirstine Sofie og lo. „Det vilde være en smuk Skandale, om Storkansleren ved Nattetid bortførte sine egne Døtre fra sin egen Gaard.“

„Som du snakker, Kirstine Sofie," sagde Grev Konrad. „Men tal med Moder og se, om du har bedre Held end jeg.“

Saa gik Grevinde Holstein til Storkanslerinden og havde ikke bedre Held med sig end Storkansleren.

„Du begriber det ikke,“ sagde den gamle Dame.
„Du og jeg er som Ild og Vand. Det nytter ikke, vi blander os sammen. Jeg vil ogsaa vare dig, at du betænker dig, hvad du snakker med Pigebørnene om. Sidst, du havde været her, mærkede jeg, at de havde Hovederne fulde af Tant og Narrestreger.“

„Moder,“ sagde Kirstine Sofie.

„Jeg er ellers kun din Stedmoder,“ sagde Storkanslerinden.

„Ja, men du vil da ikke skille mig fra mine Søstre?“

„Det er da ellers kun dine Stedsøstre,“ sagde Storkanslerinden.

Saa gik Grevinde Holstein fra hende i stor Harme.

„Der er intet at stille op med hende,“ sagde hun.

Jeg tror det ikke heller,“ sagde Storkansleren forknyt.

Grev Holstein sagde ingenting, men saa fra den ene til den anden.

„Forresten tænker jeg, Moder bærer sig taabeligt ad,“ sagde Kirstine Sofie saa. „Hun naar sagtens det modsatte af, hvad hun vil. Om ikke Pigebørnene ser Livet, som det er, da vil de foregøgle sig saa mange Eventyr, at de nemt engang kommer i Ulykke. Se paa dem engang, som de springer der

i Haven. Ingen af dem ser min Tro ud, som om hun lod sig sætte i Kloster.“

Storkansleren saa gennem Ruden ud i Haven, hvor Ulrikke Eleonora og Anna Sofie løb mellem Blomsterne.

„Saa skøn Anna Sofie er," sagde han.

Ja, hun er skøn," sagde Grevinde Holstein. „Om tre Aar er hun den skønneste Pige i Landet. Var jeg Konge, da tog jeg hende, om saa jeg havde ti Dronninger."

„Som du taler," sagde Storkansleren. „Gud bevare mit Hus for den Skændsel."

„Er det en Skændsel?" sagde Kirstine Sofie. „Hvorfor klædte da Moder den stakkels Grevinde Viereggs Lig?"

Jeg bad hende længe nok om det, før hun gjorde det," sagde Storkansleren. „Ak, Børn, om hun hørte, som vi taler."

Han aabnede Ruden og kaldte paa Pigebørnene. De kom med et højt Raab og fløj om hans Hals.

„Ak, Fader, hvor længe bliver du nu hos os ... bliver du altid paa Klausholm . . . tager du os med til København, naar du rejser ..."

Saadan raabte de i Munden paa hinanden. Han kyssede dem og saa lykkelig paa deres glade, unge Ansigter. Storkanslerinden kaldte paa dem, men han